

ještě zvyšoval, a proto nutno mu přičísti spoluzavinění na utrpeném poranění. Ježto pak podíl obou stran na způsobené škodě nedá se určití, právem odvolací soud podle Šu 1304 obč. zák. uznal, že obě strany stejným dílem jsou ze škody právy.

Čís. 4291.

Nárok dle Šu 1041 obč. zák. předpokládá, že bez zmocněného jednatele použito bylo cizí věci ve prospěch jiného; vztahuje se zejména též na případy, když podle smlouvy s nezmocněným jednatelem bylo plněno a plněné věci použito ve prospěch strany nezmocněným jednatelem zastoupené.

Předpisu Šu 1041 obč. zák. jest obdobně použiti také tehdy, když by sice věc mohla býti vrácena, ale již ve stavu poškozeném následkem použití ve prospěch osoby třetí. V takovém případě jest nahraditi škodu poškozením vzešlou. Nezáleží na tom, zda stalo se použití cizí věci s vědomím či bez vědomí toho, v jehož prospěch se tak stalo.

(Rozh. ze dne 22. října 1924, Rv I 783/24.)

Žalobě o úplatu za autoplášť, dodaný prý žalobcem žalovanému, procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Žalobce tvrdil v žalobě: 1. že prodal a dodal žalovanému jeden zánovní autoplášť za 900 Kč a 2. že žalovaný, který vůči žalobci popřel, že plášť objednal, ale který jej na vyzvání žalobcovo nevrátil, užíval pláště na svém voze a že proto jest povinen k jeho zaplacení. Též při ústním jednání dne 25. října 1922 tvrdil žalobce, že plášť byl namontován na automobil žalovaného a že žalovaný ho také používal. Tímto tvrzením opřel žalobce svůj žalobní nárok jednak ad 1. o kupní smlouvu podle Šu 1053 obč. zák., jednak ad 2. o použití jeho věci k užítku žalovaného podle Šu 1041 obč. zák., třebaže tento poslední předpis teprve v odvolání a dovoření výslovně citoval. To však nevadí, protože podřazení tvrzených skutečností pod určitý předpis zákona náleží soudu. Procesní soud přijal sice svědectvím šoféra za prokázáno, že šofér zmíněného rezervního pláště musil použití hned, jak z Prahy do Ústí vyjel, že plášť na vůz žalovaného namontoval a že po návratu z cesty, když plášť následkem jízdy byl celý otrhaný, jej zase odmontoval a v garáži žalovaného uložil, ale první soud nezabýval se dále těmito skutečnostmi, vycházeje z názoru, že šlo o smlouvu kupní, uzavřenou prostřednictvím šoféra a že tedy žalovaný již podle Šu 1053 obč. zák. jest k zaplacení ceny pláště povinen. Odvolací soud, zjistiť svědectvím Boženy H-ové, že tato jménem žalovaného již dříve oznámila žalující firmě, aby

bez poukazu žalovaného nic jeho šoferovi nevydávala, a že i o sporném autoplášti oznámila žalující firmě, že žalovaný plášť nechce a že nemá býti šoferovi vydán, došel k závěru, že šofér nebyl zmocněn pro žalovaného plášť objednat, takže žalující firma, vydavši přes to plášť šoferovi, jednala na vlastní nebezpečení a nemůže se domáhati zaplacení na žalovaném. Shora uvedeným skutkovým zjištěním odvolacího soudu pozbyl ovšem žalobní nárok, pokud byl opřen o kupní smlouvu, půdy, ale tím ještě nebyl vyřízen právní důvod shora ad 2. uvedený. Žalobce není sice v právu, uplatňuje dovolací důvod čís. 2 Šu 503 c. ř. s. v tom směru, že měl odvolací soud opakovati též důkaz výsledkem svědka šoféra, neboť to záleží podle Šu 488 c. ř. s. výhradně na posouzení odvolacího soudu; ani v tom směru, že prý telefonické rozhovory netýkaly se jednoho a téhož autopláště, neboť tuto pochybnost vyslovuje žalobce teprve v dovolání, takže na ni, jako nepřípustnou novotu, nelze podle Šu 504 c. ř. s. vzíti zřetele, ale právem žalobce vytýká odvolacímu soudu nesprávné právní posouzení věci v tom směru, že prohlásil za nerozhodnou okolnost, že autoplášť byl na automobilu žalovaného namontován a používán, protože prý se to stalo bez vědomí žalovaného, který o plášti nabyl vědomosti teprve po návratu auta z cesty, když už plášť byl odmontován a úplně nepotřebný. Nárok podle Šu 1041 obč. zák. předpokládá, že bez jednatelství použito bylo cizí věci ku prospěchu jiného, a vztahuje se zejména též na případy, když podle smlouvy s nezmocněným jednatelem bylo plněno a když plněné věci bylo použito ku prospěchu strany, nezmocněným jednatelem zastoupené. Tu může ten, kdo plnil, žádati zpět, co byl dal, a kdyby to nebylo možno, hodnotu toho, pokud jí byl opatřen nutný nebo užitečný náklad pro onu jinou osobu. Obdobně nutno tohoto předpisu použití také tehdy, když by sice věc mohla býti vrácena, ale již ve stavu poškozeném následkem použití ve prospěch třetí osoby. V takovém případě jest nahraditi škodu poškozením vzniklou. Naproti tomu nezáleží na tom, zda stalo se použití cizí věci s vědomím či bez vědomí toho, v jehož prospěch se tak stalo. Předpisu Šu 1040 obč. zák. tu nelze použiti, protože vztahuje se jen na poměr mezi nezmocněným jednatelem a tím, jehož záležitost proti jeho vůli byla opatřena, zde tedy na poměr mezi žalovaným a jeho šoferem. Potřeboval-li šofér rezervního pláště žalobcova k jízdě do Ústí a použil-li ho ve prospěch žalovaného, byl nárok žalobcův po rozumu Šu 1041 obč. zák. odůvodněn. V tom směru však chybí v rozsudcích nižších soudů skutková zjištění, v čí prospěch nebo na čí účet jízda do Ústí byla podniknuta, zda na prospěch neb účet žalovaného; zdá autoplášť může býti ještě vrácen a oč byl jízdou znehodnocen; nebo v případě, že by nemohl býti již vrácen, jakou hodnotu měl v době použití.

Čís. 4292.

Zahájil-li dlužník spor o pohledávku, jež byla jeho věřitelem již zabavena, může ve sporu pokračovati i po jejím přikázání k vybrání, pokud se tím nedotýká práva zástavního věřitele. Musí však věřiteli ustoupiti, chce-li tento svého práva použití a jménem dlužníka ve sporu pokračovati. Žalovati jest na složení pohledávky k soudu.